Raport z badania młodzieży w wieku 14-19 lat, mieszkającej na terenie gminy Nasielsk, w zakresie ich potrzeb kulturalno-społecznych i opinii na temat działalności Nasielskiego Ośrodka Kultury

Spis treści

1. Metodologia badania 3

2. Życie młodzieży podczas społecznej kwarantanny 5

2.1. Szerokie konsekwencje zdalnej edukacji i odosobnienia 7

2.2. Wspólne świętowanie po zakończeniu epidemii 9

3. Miejsca spotkań młodzieży w Gminie Nasielsk 12

4. Obecna działalność Nasielskiego Ośrodka Kultury 15

4.1. Pomysły na rozwój działalności w przyszłości 16

4.2. Zajęcia online 19

4.3. Modernizacja przestrzeni Nasielskiego Ośrodka Kultury 20

5. Działalność kina Niwa 20

6. Zainteresowania i pasje 23

7. Pomysły na działania 25

8. Główne wnioski z badania 26

9. Rekomendacje 28

Załącznik nr 1 - prace przesłane na konkurs w ramach akcji artystyczno-badawczej "Wspólne świętowanie po zakończeniu epidemii" 31

1. Metodologia badania

Badanie zostało przeprowadzone w kwietniu i maju 2020 roku na zlecenie Nasielskiego Ośrodka Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne finansowanego przez Narodowe Centrum Kultury. Pierwotny plan badania został stworzony jeszcze przed wybuchem pandemii COVID-19. Chcieliśmy przeprowadzić cykl warsztatów wydobywczych i badawczych działań plenerowych, które mogłyby pomóc w dotarciu do osób mniej aktywnych. Pogarszająca się sytuacja epidemiczna zmusiła nas jednak do zmiany planów. Wszelkie narzędzia badawcze wiążące się z kontaktem bezpośrednim musieliśmy zamienić na działania, które możemy przeprowadzić online lub telefonicznie. Ważnym czynnikiem, który wpłynął na ostateczny kształt naszej metodologii i zagadnień badawczych, był cykl spotkań konsultacyjno-diagnostycznych z Dyrektorem i pracownikami Nasielskiego Ośrodka Kultury. Podczas dwóch połączeń online wspólnie ustaliliśmy cele i przebieg całego procesu. Plan badania jest wyrazem gotowości i chęci NOK, żeby dopasować ofertę kulturalną do potrzeb osób w wieku 14-19 lat i włączenia ich we współtworzenie instytucji. To pracownicy Nasielskiego Ośrodka Kultury zdecydowali, że spośród różnych grup, które w mniejszym stopniu angażują się w ich działania, skupić się podczas badania właśnie na młodzieży zamieszkującej teren gminy.

Podczas spotkań konsultacyjno-badawczych okazało się, że pomiędzy Nasielskim Ośrodkiem Kultury a młodzieżą istnieją sprawdzone i działające kanały komunikacji. Ośrodek, na przestrzeni lat, zbudował też silne relacje z konkretnymi osobami współpracującymi z młodzieżą (z ramienia placówek edukacyjnych, organizacji pozarządowych i kościoła). Osoby te, jeszcze przed rozpoczęciem badania, wykazały duże zainteresowanie wsparciem NOK-u w dotarciu do reprezentantów młodzieży. Dzięki powyższym zasobom instytucji realne stało się przeprowadzenie badania w wersji online.

Na podstawie rozmów z pracownikami Nasielskiego Ośrodka Kultury wyodrębniliśmy obszary badawcze, które chcieliśmy eksplorować podczas kontaktu z młodzieżą. Kierowała nami dwojaka potrzeba. Z jednej strony zależało nam na tym, żeby raport stanowił inspirację dla młodzieży i innych osób, które będą chciały złożyć swoje pomysły do konkursu na oddolne inicjatywy (który odbędzie się po zakończeniu diagnozy). Z drugiej strony chcieliśmy, żeby wyniki badania pomogły pracownikom Nasielskiego Ośrodka Kultury lepiej zrozumieć styl życia i potrzeby młodzieży. Dzięki temu będą w stanie zmodyfikować swoją ofertę i sposób funkcjonowania w taki sposób, żeby więcej osób w wieku 14-19 lat angażowało się w ich działania. Kontekst prowadzenia badania (pandemia, społeczna kwarantanna) sprawił, że postanowiliśmy dowiedzieć się też jak wyglądało życie młodzieży podczas przymusowego odosobnienia. Powyższe założenia doprowadziły do skonstruowania następujących obszarów badawczych:

- Życie młodzieży w trakcie społecznej kwarantanny i pomysły na wspólne świętowanie po zakończeniu epidemii.

Cel: zebranie informacji na temat aktualnych potrzeb młodzieży i poznanie sytuacji, w jakiej się znaleźli.

- Miejsca spotkań młodzieży w gminie Nasielsk
  Cel: zmapowanie miejsc z potencjałem, które odpowiadają na potrzeby młodzieży oraz miejsc, gdzie młodzież lubi spędzać swój czas; poznanie potrzeb młodzieży na temat tego czym powinno charakteryzować się miejsce przyjazne spotkaniom i inicjatywom młodzieżowym.
- Działalność Nasielskiego Ośrodka Kultury skierowana do młodzieży
  Cel: zebranie opinii na temat różnych działań (zajęć cyklicznych, wydarzeń, konkursów), które instytucja realizuje z myślą o grupie wiekowej 14-19 lat oraz pomysłów na ewentualne udoskonalenie tej oferty
- Działalność kina Niwa
  Cel: zebranie opinii młodzieży na temat dotychczasowej działalności kina Niwa oraz pomysłów na ewentualne udoskonalenie jego oferty
- Oferta zajęć kulturalnych online
  Cel: sprawdzenie gotowości młodzieży do brania udziału w "zdalnej" ofercie Nasielskiego Ośrodka Kultury
- Zainteresowania i pasje.
  Cel: poznanie potrzeb badanych dotyczących sposobu uczestnictwa w kulturze i w życiu społecznym w celu dopasowania oferty NOK-u do ich oczekiwań.
- Pomysły na działania.
  Cel: poznanie opinii młodzieży na temat zaplanowanego konkursu na inicjatywy młodzieżowe; nawiązanie relacji z potencjalnie zainteresowanymi uczestniczeniem w konkursie; poznanie potrzeb dotyczących zaangażowania społeczno-kulturalnego.

Główną osią badania były wywiady pogłębione z uczniami 7-8 klas szkoły podstawowej oraz uczniami szkół ponadpodstawowych. Wzięli w nich udział przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Budach Siennickich, Szkoły Podstawowej w Starych Pieścirogach, Szkoły Podstawowej nr 1 w Nasielsku , Szkoły Podstawowej nr 2 w Nasielsku i Liceum Ogólnokształcącego w Nasielsku. Selekcji uczestników do badania dokonywała dyrekcja danej placówki lub jedna z jej nauczycielek. Przedstawiciele szkół przy doborze młodzieży starali się zadbać o różnorodność grupy (osoby z różnych miejscowości na terenie gminy; osoby, które w różnym stopniu angażują się w działania społeczno-kulturalne). Łącznie odbyły się trzy wywiady grupowe oraz siedem wywiadów indywidualnych. W tej części badania wzięło udział 17 przedstawicieli grupy wiekowej 14-19 lat. Przeprowadziliśmy też jeden, dodatkowy wywiad z nauczycielką odpowiedzialną za organizację klubu wolontariatu w jednej ze szkół. Czas trwania każdej rozmowy wahał się od 40 do 70 minut.

Wywiady były anonimowe. Zostały przeprowadzone telefonicznie lub przy wykorzystaniu platformy Zoom.

Drugim narzędziem badawczym, z którego skorzystaliśmy, była ankieta online. Zdecydowaliśmy się na nią, żeby rozszerzyć grupę osób, która wzięła udział w diagnozie. W ankiecie kontynuowaliśmy eksplorację większości wskazanych przez nas obszarów badawczych. Za promocję ankiety wśród młodzieży i zachęcanie do jej wypełnienia byli odpowiedzialni pracownicy Nasielskiego Ośrodka Kultury. Udało się uzyskać odpowiedzi czterdziestu trzech osób z obszaru całej gminy. Wypowiedzi młodzieży były dużo mniej pogłębione niż podczas wywiadów, jednak pozwoliły one zobaczyć szerszą perspektywę - upewnić się co do pewnych wniosków lub zniułasnować inne.

Ostatnim narzędziem badawczym była akcja artystyczno-badawcza przeprowadzona przez Nasielski Ośrodek Kultury we współpracy ze szkołami z gminy Nasielsk. Uczniowie zostali poproszeni o zaprezentowanie swojej wizji tego, w jaki sposób chcą świętować ze swoimi znajomymi/rodziną po zakończeniu epidemii. Forma była dowolna - mógł to być rysunek, kolaż, zdjęcie z krótkim wyjaśnieniem, nagranie wideo, piosenka, wiersz. Dzięki temu chcieliśmy wzbogacić badanie o materiały wizualne i artystyczne, które mogą odsłonić potrzeby niewyartykułowane przez młodzież w wywiadach i ankiecie. Nietypowa forma udziału w badaniu miała też zachęcić osoby, które mniej pewnie czują się podczas rozmowy z badaczem czy nie przepadają za pisaniem. Nasielski Ośrodek Kultury zorganizował akcję na zasadzie konkursu - najlepsze prace zostały nagrodzone. Cztery osoby przesłały swoje prace, w których prezentowały swoje wizję wspólnego świętowania po zakończeniu epidemii. Prace zostały włączone do niniejszego raportu. Akcja była również częścią promocji konkursu na inicjatywy młodzieżowe organizowanego przez Nasielski Ośrodek Kultury.

Raport, który oddajemy w Państwa ręce jest podsumowaniem zebranych informacji.

Adam Kadenaci i Magdalena Latuch

2. Życie młodzieży podczas społecznej kwarantanny

Badanie było prowadzone w szczycie epidemii Covid-19 w Polsce. Szkoły zostały zamknięte, ale edukacja była dalej prowadzona w formie zdalnej. Młodzież miała też ograniczoną możliwość wychodzenia z domu, a przez 3 tygodnie panował nawet całkowity zakaz opuszczania samemu miejsca zamieszkania dla osób do 18 roku życia. Tak wyjątkowe okoliczności, które wywróciły życie mieszkańców Nasielska do góry nogami, sprawiły, że okres społecznej kwarantanny stał się

dla nas ważnym wątkiem podczas prowadzonego badania. Analiza sytuacji, w której znalazła się młodzież, pomogła nam lepiej zrozumieć ich styl życia i to co jest dla nich ważne.

Zmianą, która wywoływała najwięcej emocji u naszych rozmówców, było przestawienie się na nauczanie zdalne. W trudnej sytuacji znaleźli się zarówno nauczyciele, jak i uczniowie. Ci pierwsi musieli praktycznie od zera zbudować nowy system nauczania. Część nauczycieli nie miała wystarczających umiejętności i doświadczenia, żeby móc prowadzić lekcje online. Placówki wykazywały się jednak kreatywnością, która zmniejszała negatywne skutki zdalnej nauki. Przykładowo, szkoła muzyczna wysyłała nuty pocztą, a uczniowie mieli nagrywać filmiki ze swoich prób i przesyłać je z powrotem. Prowadzenie lekcji w formule online nie było niezawodne. Co jakiś czas uczniowie mierzyli się z problemami technicznymi, które utrudniały naukę. Niestety część naszych rozmówców spotykało się z brakiem zaufania ze strony nauczycieli – zgłaszane przez młodzież problemy traktowali jako wymówki. Jedną z konsekwencji zdalnego nauczania było „przeładowanie" młodzieży nauką. Część naszych rozmówców podkreślała, że nad zadaniami ze szkoły siedzą od rana do godziny 18. To sprawiło, że podczas społecznej kwarantanny byli przemęczeni. Występowała też niezrozumiałe dysproporcje między różnymi przedmiotami – z niektórych praktycznie nie było zadań do wykonania, z innych było ich dwa razy więcej niż podczas normalnego funkcjonowania szkoły. Ilość nauki mogła wynikać też z faktu, że uczniowie mieli ograniczoną możliwość konsultowania się z nauczycielami. Zazwyczaj dostawali zadanie domowe i materiały edukacyjne, które miały im pomóc w zrozumieniu danego zagadnienia np. film na Youtube. Jeśli jednak czegoś nie zrozumieli, to często nie mieli możliwości, żeby poprosić nauczyciela o wytłumaczenie. Musieli sami zmierzyć się z problemem. Brakowało też informacji zwrotnej, która tłumaczyłaby powody otrzymania takiej, a nie innej oceny.

Szkoła stacjonarna daje dużo większą możliwość wsparcia ucznia. Zdalny model nauczania, który funkcjonował podczas społecznej kwarantanny, sprawił, że uczniowie w dużym stopniu zaczęli uczyć się sami. Przerzucenie się na edukację zdalną zaburzyło też rytm życia młodzieży. Codzienne chodzenie do szkoły nadawało strukturę. Teraz sami musieli się zmobilizować do wczesnego wstania, planowania nauki etc. Ciągła praca na komputerze rodzi nowe problemy – bardzo łatwo jest się rozproszyć i zacząć zajmować się czymś innym np. przeglądaniem Instagrama. Obecność nauczyciela motywuje do nauki. Podczas odosobnienia młodzież musiała szukać nowych źródeł mobilizacji. Uczniowie starali się być systematyczni i odrabiać prace domowe w terminie, ale nie było to łatwe i odbywało się kosztem wydłużenia czasu poświęcanego na naukę. Wcześniej dom był odskocznią od szkoły – miejscem relaksu fizycznego i psychicznego. Teraz stał się miejscem pracy. Ta zmiana sprawiła, że trudniej było odciąć się od nauki i odpoczywać.

2.1. Szerokie konsekwencje zdalnej edukacji i odosobnienia

Doświadczenie zdalnej edukacji doprowadziło do przewartościowania postrzegania szkoły wśród młodzieży. Przed wybuchem epidemii większość osób nie lubiła chodzić do szkoły. Można powiedzieć, że wizja zamknięcia szkoły była jednym z marzeń łączących wielu uczniów. Negatywne skutki odosobnienia oraz nauki online sprawiły jednak, że młodzież zaczęła tęsknić za możliwością fizycznego pójścia do podstawówki czy liceum. Nasi rozmówcy podkreślali, że z wielką chęcią wrócą do normalnego trybu nauczania, kiedy będzie to już możliwe.

Uczestnicy badania poważnie myślą o swojej przyszłości. Poszczególne szczeble edukacji traktują jak kolejne kroki, które przybliżają ich do wymarzonej pracy i szczęśliwego życia. Problemy związane ze zdalną edukacją wywołują u części naszych rozmówców niepokój dotyczący przyszłości. W zeszłym roku stracili część roku szkolnego z powodu strajku nauczycieli. W tym roku przez 3 miesiące uczyli się sami w domu. Licealiści obawiają się jak w związku z tym pójdzie im matura i czy uda im się dostać na wymarzone studia. W naszych rozmowach pojawiał się też strach wywołany wizją kontynuowania zdalnej edukacji w następnym roku szkolnym. Osoby kończące podstawówkę obawiają się, czy będą w stanie same sobie poradzić z materiałem licealnym, ponieważ będzie on jeszcze trudniejszy niż obecnie.

Przejście na zdalną edukację nie było jedyną zmianą, która zaszła w życiu młodzieży podczas epidemii. Z dnia na dzień stracili możliwość spotykania się ze znajomymi czy dalszą rodziną, chodzenia na treningi czy podróżowania po okolicy. Podczas badania próbowaliśmy odkryć czego w tej sytuacji im najbardziej brakuje. Jedną z kwestii, która w wypowiedziach rozmówców pojawiała się najczęściej, był brak możliwości podejmowania aktywności razem ze swoimi znajomymi. Tęsknili za wspólnym oglądaniem meczów Żbika Nasielsk, wspólnymi wyjściami do kina czy rajdami rowerowymi organizowanymi przez Baszta Team. Każdą z tych czynności można wykonać samemu (obejrzeć mecz/film, pojeździć na rowerze), ale jest ona wtedy mniej wartościowa dla młodzieży, ponieważ nie doświadcza się tego wspólnie ze znajomymi, nie można podzielić się ze sobą swoimi przemyśleniami. Brakowało im wspólnego przeżywania różnych aktywności i włączania ich do wspólnoty doświadczeń, która jest ważnym spoiwem grupy znajomych. Jak się okazuje Internet w zdecydowanej większości nie daje takich możliwości. Młodzież kontaktowała się ze sobą za pomocą różnych komunikatorów (Discord, Messenger, Snapchat), jednak był to dla nich tylko substytut normalnych spotkań. Brak możliwości wspólnego przeżywania wydarzeń „na żywo", w jednym momencie, zaburzał relację - sprawiał, że część osób czuła się odosobniona. Młodzież podkreślała, że przez Internet/telefon nie da się pogadać o wszystkim. Byli też zmęczeni ciągłym korzystaniem z komputera. Po zakończeniu lekcji mieli ochotę się od niego odciąć, co czasem odbijało się negatywnie na możliwości utrzymywania relacji ze znajomymi. Spotkania online nie dają też możliwości nawiązania kontaktu fizycznego. Część naszych rozmówców odczuwało brak zwykłego przytulenia czy przywitania się. Podczas

epidemii młodzież poczuła jak ważny jest dla niej kontakt osobisty - zaczęła doceniać coś, co wcześniej było oczywiste i do czego nie przykładało się dużej wagi. Podczas epidemii jedyną możliwością przeżycia czegoś razem ze znajomymi było wspólne granie w Counter Strike'a lub Minecrafta. Dawało to radość, ale jednak stanowiło tylko jakiś substytut wspólnych aktywności sprzed epidemii. Obraz wyłaniający się z badań kłóci się trochę ze stereotypem młodzieży, która woli prowadzić swoje życie w Internecie niż w „realu". Wszyscy nasi rozmówcy nie mogli się doczekać momentu, w którym będą już mogli spotkać się z dużą grupą znajomych i coś wspólnie zrobić.

Podczas społecznej kwarantanny przestrzeń życiowa młodzieży skurczyła się do mieszkania lub do domu z ogrodem. Przez 3 tygodnie nie mogli sami opuszczać swojego miejsca zamieszkania. To doświadczenie pomogło im odkryć kolejną, ważną dla nich kwestię, która wcześniej wydawała się oczywista i dana raz na zawsze. Podczas wywiadów młodzież podkreślała, że brakuje im swobody w przemieszczaniu się - możliwości zmiany przestrzeni, kiedy będą mieli na to ochotę. Przed epidemią dużą radość sprawiało im spacerowanie po Nasielsku, poznawanie walorów przyrodniczych gminy (np. podczas biegania czy jazdy na rowerze) czy wycieczki do Warszawy. Wszystkie te aktywności były wtedy w pełni dostępne, dlatego wystarczył mały impuls, żeby zmienić przestrzeń. Epidemia uświadomiła im jak ważna była dla nich ta swoboda w przemieszczaniu się i możliwość wybrania otoczenia, w którym aktualnie chcą przebywać.

Dla zdecydowanej większości osób uczestniczących w badaniu aktywność fizyczna jest ważnym elementem życia. Epidemia utrudniła dalsze uprawianie sportów. Brak lekcji wychowania fizycznego sprawił, że część osób przestała regularnie ćwiczyć. Podkreślali, że w domu - w pojedynkę - jest się trudniej zmobilizować do aktywności. Inni nasi rozmówcy starali się dalej trenować, żeby zachować kondycję fizyczną np. 3 razy w tygodniu wykonywały rozgrzewki, które towarzyszyły treningom z piłki nożnej i piłki ręcznej. Dwie osoby kontynuowały treningi w formie zajęć online, jednak podkreślały, że opcja zdalna miała liczne ograniczenia. Uczestnicy zajęć z karate nie mieli możliwości stoczyć ze sobą walki, a osoby tańczące hip-hop nie mogły pracować nad wspólnym układem, który stanowi najważniejszy element tej dyscypliny. Wszystkim brakowało też wspólnotowego wymiaru treningu – przeżywania go i realizowania wspólnie ze znajomymi z drużyny/grupy.

Mimo negatywnych skutków epidemia nie doprowadziła jednak do załamania życia młodzieży. Pojawiały się też pozytywne aspekty odosobnienia. Dla części osób etap odosobnienia nie przyniósł dużej zmiany. Na co dzień lubiły siedzieć w domu i spędzać tam swój wolny czas. Pozytywnym skutkiem epidemii była dla niektórych możliwość spędzenia większej ilości czasu z najbliższą rodziną. Brak możliwości podejmowania większości aktywności sprawił też, że młodzież zaczęła próbować nowych działań. Dwie osoby, z którymi rozmawialiśmy, zaczęły pisać wiersze i podczas wywiadu wyrażały się o tym entuzjastycznie. Inny nasz rozmówca przeczytał książkę,

mimo że wcześniej tego nie robił. Czas spędzany w domu był też wykorzystywany, żeby rozwijać się w dziedzinach, którymi już wcześniej się zajmowano np. poprawa sprawności fizycznej (pod kątem trenowanej dyscypliny sportowej) czy nauką roli do spektaklu teatralnego.

Epidemia odebrała młodzieży możliwość wykonywania czynności, które wcześniej były oczywiste - działania wspólnie ze znajomymi czy podróżowania po najbliższej okolicy. Dzięki temu zrozumieli co jest dla nich ważne w życiu. Nowe podejście dobrze oddaje hasło zawarte w jednej z prac, która została przesłana na konkurs w ramach akcji artystyczno-badawczej "Wspólne świętowanie po zakończeniu epidemii"



2.2. Wspólne świętowanie po zakończeniu epidemii

Podczas badania nie chcieliśmy krążyć tylko wokół trudnych tematów związanych z konsekwencjami epidemii. Zaprosiliśmy młodzież do stworzenia wizji powrotu do normalności. Podczas etapu społecznej kwarantanny naszym rozmówcom najbardziej brakowało bezpośrednich kontaktów z ich znajomymi. Dlatego poprosiliśmy ich, żeby opowiedzieli nam o pierwszej rzeczy, którą wspólnie ze swoimi rówieśnikami lub rodziną będą chcieli zrobić po całkowitym przezwyciężeniu epidemii.

Podczas opisywania przyszłości pojawiały się dwie dominujące emocje. Z jednej strony młodzież mówiła o euforii i radości. Jedna z osób przyrównała to do stanu w jakim są kibice po wygranym meczu Żbika Nasielsk – mieszkańcy będą się cieszyć, wpadną w pozytywny stan. Z drugiej strony rzeczywistość post-epidemiczna rysuje się jako czas relaksu. Młodzież ma nadzieję, że będzie mogła odpocząć od wszystkiego, co wywoływało złe emocje – zdalnej nauki, zamknięcia w czterech ścianach i ogólnego stresu związanego z niepewną sytuacją.

Wśród pomysłów na spędzanie czasu w gronie znajomych po zakończeniu epidemii dominowały działania plenerowe – wspólne wyjście na rower/granie w piłkę, spacerowanie, wspólne grillowanie/ognisko. Młodzież przede wszystkim chce nadrobić zaległości towarzyskie, które powstały ze względu na konieczność kontaktowania się za pomocą Internetu/telefonu. Planują pogadać o tym jak to było podczas odosobnienia oraz zaczną planować przyszłe wspólne działania. Ale przede wszystkim będą mogli beztrosko spędzić ze sobą czas robiąc rzeczy, które sprawiają im przyjemność. Potrzeba nadrobienia straconych dni jest spotęgowana tym, że część osób kończy w tym roku swoje szkoły. Zdają sobie sprawę, że w przyszłości może być mniej okazji do takich spotkań. Z częścią znajomych nie będą mieli już codziennego kontaktu podczas lekcji. Atmosferę pierwszego spotkania po kwarantannie świetnie oddaje opowiadanie, które jedna z uczennic napisała w ramach akcji artystyczno-badawczej „Wspólne świętowanie po zakończeniu epidemii". Poniżej przytaczamy jego fragmenty:

Kilka godzin później zaczęło się spotkanie. Gdy tylko ich zobaczyłam napłynęły mi łzy do oczu. Wiedziałam, że powinnam zachować odległość, ale poszło to w odstawkę. Najwyżej wszyscy spędzimy najbliższe dwa tygodnie na kwarantannie. Przytuliłam się do każdego z nich. Rozpaliliśmy ognisko, rozmawialiśmy, śmieliśmy się. Nic się nie zmienili. No może tylko kolor włosów Natalii się zmienił. (…) Rozmowy nie mają końca. Wreszcie Adrian wyciąga gitarę i zaczyna grać. Tańczymy najpierw w parach, później belgijkę. Średnio nam wychodzi. Co chwilę ktoś potyka się o własne nogi. Gramy w butelkę. Wyzwania są tak samo dziwne i zwariowane jak moja klasa. Klasa, która czasami jest nieznośna, ale to nas wyróżnia, sprawia, że jesteśmy oryginalni.

W innych pracach też przewijała się podobna wizja świętowania - wspólnych działań w plenerze, w gronie najbliższych znajomych



Ważnym elementem wspólnego świętowania, który pojawił się z naszych badaniach, było wspólne wyjście do kina. Wielu naszych rozmówców regularnie ogląda filmy w Nasielsku lub w Warszawie, dlatego podczas społecznej kwarantanny bardzo im tego brakowało. Młodzież uważa, że tęsknota mieszkańców za lokalnymi atrakcjami jest duża w każdej grupie wiekowej. Jeśli zagrożenie koronawirusem minie całkowicie, wtedy kino Niwa może przeżyć oblężenie. W wizjach wspólnego świętowania ze znajomymi pojawiała się też chęć wyjścia do restauracji czy kawiarni oraz plany wspólnych wyjazdów poza teren gminy (do Warszawy, na Mazury). Młodzież, po zakończeniu epidemii, zdecydowanie chce spędzać czas ze swoimi znajomymi, chociaż w kilku wypowiedziach pojawiła się też rodzina – szczególnie ta jej część, z którą nie mieszka się pod jednym dachem.

Część uczestników badania widzi potrzebę zorganizowania dużego wydarzenia w Nasielsku, podczas którego wszyscy mieszkańcy mogliby wspólnie świętować zakończenie epidemii. Całodniowa impreza składałaby się z różnych atrakcji (wspólne oglądanie filmów, koncerty, poczęstunek, fajerwerki). Jako wzór takiego wydarzenia nasi rozmówcy podawali lokalne finały WOŚP i Dni Nasielska (które w tym roku zostały odwołane). Nasielski Ośrodek Kultury mógłby przeformułować pomysł na tę imprezę i zorganizować ją wokół idei wspólnego świętowania po zakończeniu epidemii. Pojawiły się też sceptyczne głosy. Mimo zlikwidowania

zagrożenia mieszkańcy mogą się ciągle bać, że wirus wróci. To może osłabić ich chęć do świętowania w dużym gronie mieszkańców, przez co taka impreza mogłaby nie wypalić. Podczas epidemii ludzie nie mieli też możliwości realizacji swoich potrzeb – indywidualnych oraz tych wspólnych dla grupy znajomych. Po jej zakończeniu w pierwszej kolejności skupią się na sobie i swoich bliskich. Na integrację z całą społecznością Nasielska może nie starczyć chęci i czasu.

3. Miejsca spotkań młodzieży w Gminie Nasielsk

Większość badanych osób przyznała, że w czasie wolnym w sposób aktywny spędza czas w gronie rówieśników. Jest to czas wolny od nauki, obowiązków rodzinnych lub pracy na gospodarstwie. Czas bardzo ważny w życiu ankietowanych, jego brak w trakcie kwarantanny był najbardziej odczuwalny i dotkliwy ze wszystkich innych ograniczonych potrzeb.
We wszystkich odpowiedziach pojawiła się informacja na temat tego, że do realizacji potrzeb związanych ze spędzaniem czasu w gronie rówieśników potrzebna jest odpowiednia przestrzeń. Cechy idealnego młodzieżowego miejsca wskazywanego przez ankietowanych:

- Przestrzeń niekomercyjna (aby przebywać na terenie tego miejsca nie jest wymagane uiszczanie opłaty, nawet jeżeli w zamian otrzymuje się jedzenie jak to jest w przypadku lokali gastronomicznych). Przykład: klub Orlik, park miejski, las.
- Przestrzeń dedykowana młodzieży czyli miejsce stworzone specjalnie dla ludzi młodych, niejako oddane w ich ręce.

Badani przyznali, że takich miejsc w gminie Nasielsk nie ma. Przestrzeni, które byłyby powołane do funkcjonowania na rzecz młodzieży a za które nie trzeba byłoby płacić byłyby dla młodych osób z gminy Nasielsk bardzo atrakcyjne.

Co taka przestrzeń musiałaby oferować?

- Miejsce czyli tzw. dach nad głową,
- Zasady bazujące na zaufaniu do użytkowników,
- Brak obowiązku opłaty za użytkowanie,

Dodatkowo:

- Udostępniany sprzęt do wspólnej rekreacji (przy opisach tejże przestrzeni badani wskazywali siłownie typu streetworkout, skateparki, jednak te przestrzenie wskazywane były przez osoby zaangażowane w uprawianie tego właśnie sportu. Dla innych badanych atrakcyjne byłoby jedynie udostępnianie przestrzeni.

- Różnorodność: przestrzeń powinna wywoływać co jakiś czas zaskoczenie lub oferować pewnego rodzaju zmianę (na poziomie wyglądu, organizacji przestrzeni, dostępnego sprzętu, oferty; tak, aby przestrzeń ta oferowała możliwość nieustannego rozwoju fizycznego i intelektualnego).

Część z badanych jako idealne miejsce spotkań wskazało własne mieszkania prywatne lub mieszkanie znajomych, które jednak mają minus: nie zawsze są dostępne na organizację spotkań (ze względu na obecność dorosłych lub młodszego rodzeństwa). Obecność osób dorosłych jest jak najbardziej tolerowana, powinna to być obecność towarzysząca, ale w pewnym sensie "niewidzialna".
Liczba osób mogąca brać w nich udział jest też ograniczona. Możemy jednak zauważyć, że miejsce do spotkań dla młodzieży mogłoby pełnić również funkcję niewielkiej i kameralnej, zamkniętej przestrzeni.

- Przestrzeń gdzie wspólnie można wykonywać aktywności zaaranżowane przez innych.

Większość badanych wybiera miejsca do spędzania czasu wolnego z rówieśnikami względem własnych zainteresowań lub względem tego, co jest dostępne dla młodzieży. A dostępne, zdaniem młodzieży, jest:

- Kino Niwa (prawie każdy z ankietowanych w czasie wolnym sam lub z rówieśnikami korzysta z oferty kina) daje możliwość oglądania wspólnie filmów.
  Młodzież bardzo dobrze ocenia ofertę filmową Kina, postrzega je jako dopasowane do własnych potrzeb, podkreśla "bycie na czasie". Sugerowane propozycje rozszerzenia funkcji kina to: otwarcie sklepiku gdzie możliwe byłoby zakupienie popcornu lub napojów; organizacja wydarzeń filmowych takich jak maratony filmowe lub mini festiwale filmowe; powołanie do życia DKF-u, czyli Dyskusyjnego Klubu Filmowego, które dałoby możliwość integracji użytkowników kina oraz wymiany myśli na temat oglądanego repertuaru.
- Orlik (i inne przestrzenie do uprawiania sportu w sposób zorganizowany takie jak sale gimnastyczne gdzie organizowane są sks-y) gdzie możliwe jest organizowanie meczy i gry w piłkę nożną dla użytkowników w różnym wieku. Przestrzeń ta została oceniona jako dostępna, oferująca możliwość integracji poprzez sport, ale też rozwój sportowych zainteresowań.
- Stadion Miejski organizujący mecze zespołu Żbik Nasielsk: to zdecydowanie atrakcyjne miejsce dla młodzieży oferujące wspólne kibicowanie lokalnej drużynie sportowej.
- Lokale gastronomiczne: Pizzeria Salermo, Biesiadowo (z możliwością gry w cymbergaja), Kabana lub cukiernia Ptyś. Te miejsca cieszą się dużą sympatią ze strony młodzieży ze względu na fakt, że można tam wspólnie posiedzieć i coś zrobić, w tym wypadku zjeść i integrować się przy jedzeniu. Tak jak w przypadku pizzerii Biesiadowo,

możemy zauważyć, że bardzo pozytywnie postrzegany jest fakt, że w miejscu tym znajduje się gra sprzyjająca integracji i wspólnej zabawie. Jest to dodatkowa rozrywka integrująca grupę rówieśników, poza jedzeniem i rozmową.

- Lodowisko: bardzo popularne w okresie zimowym, atrakcyjne ze względu na to, że wspólnie można aktywnie spędzić czas.
- Siłownie i podwórko Nivea wskazywane są jako atrakcyjne miejsca, ale niekoniecznie ze względu na znajdujący się tam sprzęt. Są to miejsca gdzie zdaniem młodzieży można się spotkać i wspólnie posiedzieć. Nie jest to jednak miejsce dedykowane młodzieży (siłownia: dorosłym, podwórko Nivea - dzieciom), dlatego nie jest miejscem uznawanym za młodzieżowe.

- Przestrzeń otwarta, publiczna gdzie można wykonywać aktywności zaaranżowane przez siebie samych.

  Większość badanych zauważa, że w swojej okolicy, zarówno w Nasielsku, jak i w każdej z miejscowości ościennych, można wyodrębnić miejsca otwarte gdzie młodzież się spotyka. W przypadku Nasielska jest to park miejski (przestrzeń przy baszcie), ścieżki rowerowe, w przypadku innych miejscowości: las, mostek.
  W tych miejscach młodzież sama organizuje sobie czas (w okresie letnim i wiosennym): siedzi, rozmawia, gra w gry, spaceruje, jeździ na rowerze, jeździ na rolkach (choć zdaniem ankietowanych mało jest miejsc gdzie można jeździć bezpiecznie).
  Dla części badanych ta przestrzeń (w okresie letnim i wiosennym jest zupełnie wystarczająca, dla innych: mogłaby być rozbudowana o ścieżki rowerowe, skatepark, streetworkout, kino plenerowe, gry miejskie, gry terenowe, zajęć i warsztatów w plenerze, tak aby móc w danych aktywnościach uczestniczyć: dołączyć lub obserwować je). Wyzwaniem dla wszystkich badanych jest czas jesieni i zimy gdzie przebywanie w przestrzeniach otwartych (w naturze) staje się niemożliwa. Wtedy aktywności stają się ograniczone, aczkolwiek są i spełniają oczekiwania części z badanych:

  Czasem spacerujemy po mieście i patrzymy co się pozmieniało.Chodzimy też do kina. Ma dobre ceny biletów i jest blisko - dobra opcja na wieczór lub kiedy jest kiepska pogoda i nie możemy spotykać się w plenerze.

Analizując odpowiedzi badanych, możemy podzielić przestrzeń gdzie młodzież w gminie Nasielsk spędza czas, również wg następujących kategorii:

- Pory roku,
- Przestrzeni zamkniętej terytorialnie lub otwartej,
- Komercyjnej lub niekomercyjnej,

- Publicznej lub prywatnej,
- Względem aktywności, które w danej przestrzeni można wykonywać,
- Względem tego czy dana przestrzeń jest dedykowana młodzieży czy też nie.

Wszyscy badani zamieszkujący tereny wokół Nasielska przyznali, że w ich okolicy nie ma przestrzeni dedykowanych młodzieży, jak również lokali gastronomicznych lub miejsc organizujących młodzieży czas poza lekcjami poza zajęciami sportowymi takimi jak sks-y. Aby skorzystać z takich form aktywności młodzież udaje się do Nasielska lub innych miejscowości (Legionowo, Borkowo). Na częstotliwość korzystania z oferty jakie daje Nasielsk wpływa:

- Miejsce zamieszkania (czy można do danego miejsca dojechać samemu na rowerze czy trzeba korzystać z transportu)
- Relacje z dorosłymi (własnymi rodzicami lub rodzicami rówieśników), którzy mogą dowozić i odwozić młodzież do wybranego miejsca.

4. Obecna działalność Nasielskiego Ośrodka Kultury

Zdecydowana większość uczestników badania ceni sobie działalność kina Niwa i w miarę regularnie chodzi na seanse filmowe – wspólnie ze znajomymi lub w ramach szkoły. Sytuacja wygląda inaczej w przypadku zajęć i warsztatów. Tylko jedna osoba jest członkiem teatru młodzieżowego działającego przy instytucji. Pozostali uczestnicy nie korzysta z takiej oferty Nasielskiego Ośrodka Kultury. Młodzież nie jest pewna czy organizowane są jakieś zajęcia skierowane do ich grupy wiekowej. Kiedy byli młodsi korzystali z oferty instytucji – uczyli się grać na gitarze/djembe, chodzili na zajęcia plastyczne, brali udział w warsztatach organizowanych podczas ferii. Obecnie tego nie robią. Osoby, które były wolontariuszami podczas finału WOŚP, wysoko ocenia poziom jego organizacji. Część uczestników badania uczestniczyła w konkursach organizowanych przez NOK. Zdania na ich temat są podzielone. Jedna z osób czerpie dużo radości z udziału w konkursach. Nagrody i miejsca się dla niej nie liczą. Ważne, że można zrobić coś ciekawego. Pojawiły się też głosy krytyczne. Poniżej przytaczamy wypowiedź jednego z uczestników badania:

Nie lubimy jak efekty naszej pracy są oceniane. Lubimy się rozwijać i próbować nowych rzeczy, ale wizja, w której ktoś je porównuje i ocenia jest odstraszająca. Znam osoby, które ślicznie rysują, ale wstydzą się pokazywać swoje prace. W przypadku ludzi w moim wieku odpada więc rywalizacja i np. organizowanie konkursów na najlepsze prace.

Inna osoba wskazała, że podczas różnych konkursów na terenie gminy/powiatu (nie tylko tych organizowanych przez NOK) niejasne są kryteria wyboru zwycięzców. Czasem ma wrażenie, że konkursy wygrywają osoby, które były gorzej przygotowane od innych uczestników. Trudno jest

też sprawiedliwie ocenić występy/prace osób w różnym wieku. Wpływa to demotywująco na młodzież, która uczestniczy w konkursach.

Uczestnicy badania znają przestrzeń Nasielskiego Ośrodka Kultury i zdają sobie sprawę, że brak sal warsztatowych utrudnia zbudowanie oferty skierowanej do różnych grup. Dlatego cieszy ich wizja rozbudowy siedziby, która zwiększy możliwości instytucji.

4.1. Pomysły na rozwój działalności w przyszłości

Gmina Nasielsk planuje rozbudować budynek Nasielskiego Ośrodka Kultury. Prace nad tą inwestycją są już dosyć zaawansowane (powstał projekt budowalny), więc pojawia się szansa na przezwyciężenie ograniczeń infrastrukturalnych, z którymi boryka się instytucja. W powiększonej siedzibie pojawią się nowe sale warsztatowe, co pozwoli na zbudowanie oferty warsztatowej skierowanej do młodzieży. W wywiadach i ankiecie przedstawiliśmy uczestnikom perspektywę rozbudowy Nasielskiego Ośrodka Kultury, żeby ich pomysły na działania, które będą zgłaszać podczas badania, nie zostały ograniczone przez obecne możliwości infrastruktury.

W pierwszej kolejności skupiliśmy się na zebraniu propozycji stałych zajęć, w których młodzież chciałaby uczestniczyć w przyszłości. Zebrane wypowiedzi wskazują na trzy różne motywacje, którymi kieruje się ta grupa wiekowa podczas wyboru zajęć. Jedną z nich jest potrzeba rozwoju w kierunkach związanych z ich przyszłością – studiami lub/i pracą. Przewija się ona w różnych pomysłach na zajęcia/warsztaty, które pojawiły się podczas badania. Wiele osób wskazało na chęć uczestniczenia w zajęciach z rysowania. Jedną z głównych motywacji, która została wskazana przez młodzież, była właśnie chęć zdobycia umiejętności, która może przydać im się na studiach technicznych lub artystycznych. Wśród zajęć nastawionych na rozwój popularne były też różnego rodzaju zajęcia komputerowe (programowanie, robotyka). Ciekawym pomysłem na wydarzenie zaspokajające potrzebę rozwoju edukacyjnego/zawodowego młodzieży była propozycja organizacji spotkań z osobami wykonującymi ciekawe zawody np. specjalista od tworzenia dubbingu w filmach. W celu zachowania spójności działań Nasielskiego Ośrodka Kultury na takie spotkania można by zapraszać osoby pracujące w różnych branżach związanych z kulturą. Dzięki takim spotkaniom młodzież mogłaby się dowiedzieć, jak wygląda praca w tym sektorze, co mogłoby im pomóc w wyborze przyszłej ścieżki zawodowej.

Drugą motywacją, która decydowała o chęci zapisania się na dane zajęcia, była potrzeba odstresowania się i wyrzucenia z siebie emocji. Najczęściej pojawiały się tu propozycje nauki tańca – przodowały techniki współczesne jak hip-hop czy dancehall. Popularny był też pomysł organizacji warsztatów z samoobrony dla młodzieży. Nie ma obecnie takiej oferty na terenie gminy, a zdaniem uczestników badania cieszyłaby się dużą popularnością wśród ich rówieśników. Zajęcia powinny być koedukacyjne – zarówno chłopcy jak i dziewczyny powinny w nich uczestniczyć. Jedna z uczestniczek badania podkreśliła, że dziewczyny *mają ochotę pokazać, że*

są mocne i dają radę. Wspólne treningi z chłopakami wzmocniłyby ich samoocenę i wsparły w walce o równe traktowanie. Potrzebę uczestnictwa w zajęciach, które umożliwiają odstresowanie się dobrze oddaje poniższa wypowiedź.

Podczas takich zajęć można wyrzucić z siebie emocje, które w nas buzują, dobrze się zmęczyć. Nam brakuje trochę takich przestrzeni, w których możemy z siebie, w bezpieczny sposób, wyrzucić te negatywne emocje.

Młodzież proponowała też różne zajęcia sportowe, które wykraczają poza standardowy zakres działań instytucji kultury. Ich popularność też jest zapewne związana z potrzebą wyrzucenia z siebie emocji. Jeden z uczestników badania stwierdził, że jeśli Nasielski Ośrodek Kultury chce przyciągnąć młodzież, to jego działania powinni zahaczać o sport. Może pewnym rozwiązaniem jest prowadzenie działań na styku sportu i kultury np. warsztaty dla młodych kibiców Żbika Nasielsk, podczas którego uczestnicy stworzą baner na mecz lub opracują oprawę. Pomysłem, który pojawiał się też w badaniu, było łączenie zamiłowania młodzieży do jeżdżenia na rowerze i odkrywania nowych miejsc na terenie gminy, z działaniami kulturalnymi, które mogłyby towarzyszyć takim wydarzeniom. Dobrym narzędziem na połączenie tych dwóch obszarów byłoby zorganizowanie gry miejskiej. Młodzież lubi aktywnie spędzać czas w przestrzeni miasta lub w naturze (wskazuje na to popularność wśród tej grupy wiekowej działań organizowanych przez Baszta Team), więc Nasielski Ośrodek Kultury powinien brać pod uwagę możliwość realizacji części swoich działań poza siedzibą. Szczególnie w obecnej sytuacji, kiedy infrastruktura stanowi duże ograniczenie, a liczba osób, która może przebywać w zamkniętej przestrzeni (w związku z epidemią) jest niewielka.

Podczas badania młodzież proponowała też zajęcia kojarzące się z tradycyjną rolą domów kultury np. zajęcia plastyczne, wokalne, muzyczne, ceramika. Co ciekawe pojawiały się one rzadziej niż pomysły przypisane przez nas do dwóch powyższych kategorii - rozwoju edukacyjnego/zawodowego i potrzeby wyrzucenia z siebie emocji/odstresowania. Główną motywacją do uczestnictwa w zajęciach tradycyjnych można opisać jako chęć rozwoju swoich umiejętności artystycznych. Kilka odpowiedzi z ankiety wskazywało na potrzebę organizacji warsztatów teatralnych. Jedna z uczestników badania wskazał, że bardzo późno dowiedział się o funkcjonowaniu Teatru Młodzieżowego, przez co nie dołączył do niego (mimo swojego zainteresowania tym tematem). Możliwe, że potrzebne jest usprawnienie sposobów promocji zajęć wśród młodzieży.

Część pomysłów zgłaszanych przez młodzież dotyczyło jednorazowych wydarzeń skierowanych do nich np. festiwal kolorów, warsztaty kulinarne. Pojawił się też pomysł zawodów e-sportowych, podczas których młodzież mogłaby rywalizować ze sobą przy użyciu ulubionej gry komputerowej. Warto wziąć pod uwagę powyższy obszar działania, ponieważ podczas badania odkryliśmy, że

wśród tej grupy wiekowej popularne jest granie w Counter Strike'a przez sieć. Dodatkowo z Nasielska pochodzi Pasha – jeden z czołowych graczy na Świecie – który jest autorytetem dla młodzieży. Zaproszenie go do współpracy przy organizacji takiego turnieju skutecznie przyciągnie uczestników. Taki potencjał wyłonił się z naszych badań. W przypadku reszty pomysłów na jednorazowe wydarzenia trudno jest wskazać trendy, które wprost sugerują jakie wydarzenie będą cieszyć się największym powodzeniem. Jeśli Nasielski Ośrodek Kultury zdecyduje się na organizację jednorazowych działań skierowanych do młodzieży, to widzimy tutaj potrzebę bliskiej współpracy z odbiorcami – wspólnego wyboru tematu, ustalenia dogodnego terminu oraz włączenia młodzieży we współorganizację (jeśli znajdą się chętni). Takie partycypacyjne działanie ułatwi na pewno dobre relacje ze szkołami z terenu gminy (niewątpliwy zasób Nasielskiego Ośrodka Kultury) i rozbudzi chęć samych placówek oświatowych do współpracy. Dzięki włączeniu młodzieży we współdecydowanie o ofercie wydarzeń NOK może zapewnić sobie wysoką frekwencję uczestników oraz zbudować z nimi bliższą relację.

Kolejny pomysł zgłoszony podczas badania proponuje oddanie młodzieży jeszcze większego pola do działania. Warto się mu przyjrzeć, ponieważ odpowiada on na brak bezpłatnej przestrzeni pod dachem, który został zgłoszony przez uczestników badań. Jeden z nich zaproponował takie rozwiązanie:

Dobrym pomysłem byłoby organizowanie takich luźnych spotkań dla młodzieży, które wychodziłyby z naszej inicjatywy i to my byśmy je współorganizowali. Mogłyby się odbywać np. spotkania z planszówkami. Każdy przynosi swoją ulubioną planszówkę, karty i na miejscu gramy. Wystarczyłoby tylko nam udostępnić przestrzeń. W takiej przestrzeni mogłyby się też odbywać spotkania koła literackiego, podczas którego osoby które piszą coś mogą podzielić się z innymi swoją twórczością.

Taki rodzaj działania ma kilka zalet. To młodzież inicjuje takie spotkania i wymyśla jego formułę, więc może to zapewnić wysoką frekwencję. Nakład pracy ze strony pracowników Nasielskiego Ośrodka Kultury będzie niewielki – udostępnienie przestrzeni i ewentualne wsparcie w przygotowaniu sprzętów. Takie luźne spotkania dla młodzieży mogłyby się odbywać też w terminie, kiedy dana sala w instytucji jest akurat wolna – dopełniałoby to grafik zajęć zorganizowanych. Kluczowym profitem takiego działania jest jednak budowanie bliskiej relacji między NOK-iem i jego pracownikami, a młodzieżą z Nasielska. Grupa młodych osób, która zacznie spotykać się w instytucji, stanie się jej „ambasadorem" wśród młodzieży z całej gminy. Pracownicy będą mogli z nimi konsultować swoje pomysły na działanie skierowane do tej grupy wiekowej. Grupa skupiona wokół NOK-u będzie promować wydarzenia kulturalne wśród swoich znajomych. Obie strony mogą dużo zyskać na takiej współpracy. Trzeba jednak zadbać o to, żeby młodzież czuła się swobodnie w przestrzeni ośrodka kultury. Jedna z uczestniczek badania przyszła kiedyś do budynku NOK-u, żeby posiedzieć sobie w holu i zrelaksować się trochę.

Pracownicy zaczęli dopytywać się jej po co tu przyszła, czy nie trzeba jej jakoś pomóc. Poczuła się trochę przytłoczona ich reakcją. Nie wiedziała czy jest mile widziana i szybko opuściła budynek. Zdaje sobie sprawę, że pracownicy nie mieli złych intencji i chcieli jej pomóc, jednak ich nadmierna reakcja przyniosła odwrotne skutki. Jak podkreśliła w wywiadzie:

Chciałabym móc przyjść do NOK i w spokoju sobie posiedzieć, tak żeby nikt się mną interesował. Jeśli będę potrzebować jakiegoś wsparcia, to poproszę o to któregoś z pracowników.

Na koniec tego akapitu chcemy wskazać na jeszcze jeden obszar działalności, który jest interesujący dla młodzieży - tym bardziej, że Nasielski Ośrodek Kultury z sukcesami realizuje go od dłuższego czasu. Młodzież bardzo lubi angażować się w różne akcje charytatywne. Podczas badania przeprowadzaliśmy wywiady z wolontariuszami, którzy wspierają lokalny finał WOŚP, organizowany przez NOK. Bardzo wysoko oceniają oni całe wydarzenie i cieszą się, że mogą je współtworzyć. Młodzież też na własną rękę podejmuje działania pomocowe. Licealiści zainicjowali i przeprowadzili u siebie w szkole zbiórkę karmy dla schroniska. Nagrodą dla każdego ucznia, który coś przekazał, był bilet wstępu na pokaz filmowy, który został zorganizowany w szkole. Z kolei w jednej z podstawówek zostało założone lokalne koło Ligi Ochrony Przyrody, które m.in. zbierało pożywienie dla dzikich zwierząt i robiło poidełka dla pszczół. Jedna z uczestniczek badania podkreśliła, że ona i jej rówieśnicy są bardzo empatyczni i z chęcią będą brali udział we wszelkich akcjach pomocowych i charytatywnych. Szersze wejście NOK-u w ten obszar działań pomógłby zaangażować kolejne młode osoby i zbudować bliską więź z młodzieżą.

4.2. Zajęcia online

Podczas badania chcieliśmy sprawdzić czy młodzież jest gotowa do uczestnictwa w zajęciach online, jeśli w związku z epidemią Nasielski Ośrodek Kultury postanowiłby przetestować tę formę działania. Ich odpowiedź była w większości negatywna. Ze względu na zdalną edukację, która w całości odbywa się za pośrednictwem komputera, część uczestników badania miała już dość korzystania ze sprzętów elektronicznych i siedzenia w Internecie. Po skończonych lekcjach wolą poczytać sobie książkę, poćwiczyć lub pójść na spacer. Młodzież potrzebuje odpocząć od komputera – fizycznie (zmęczone oczy) i psychicznie. Zajęcia online dają też ograniczoną możliwość ćwiczenia. Przykładowo, podczas zajęć tańca możesz ćwiczyć kroki, ale układu (w parach lub w grupie) już nie będzie w stanie zatańczyć. Występowanie przed kamerką internetową może krępować – choć pojawiły się też głosy, że u siebie w domu człowiek czuje się bardziej pewnie i bezpieczniej. Niektórzy uczestnicy badania boją się, że ktoś może nagrać takie zajęcia bez ich zgody i zrobić z tego materiału zły użytek. Zdaniem młodzieży zajęcia online miałyby sens, jeśli byłyby dodatkiem do zajęć stacjonarnych (np. jeden raz w miesiącu) lub jeśli przybrałyby formę filmów instruktażowych, które można sobie odtworzyć w dowolnym momencie. W badaniu pojawiły się też pojedyncze głosy osób, dla których onlinowa forma zajęć

jest ciekawa i nie zgłaszały do niej zastrzeżeń. Wskazywali oni na to, że podczas społecznej kwarantanny nudzą się i uczestnictwo w takich spotkaniach by ich zainteresowało.

4.3. Modernizacja przestrzeni Nasielskiego Ośrodka Kultury

Rozmowa o przyszłości Nasielskiego Ośrodka Kultury oraz perspektywa modernizacji i rozbudowy infrastruktury sprawiły, że młodzież odnosiła się też do wyglądu oraz wyposażenia instytucji. Uczestnicy badania wskazują, że pomieszczeniom przydałoby się lekkie odświeżenie, bo są szare i ponure. Jeden z nich tak scharakteryzował aranżację przestrzeni kina Niwa.

Siedzenia są ustawione w jednym poziomie, nie wznoszą się przez co trochę gorzej widać. Warto zastosować schodkowy układ. Foteli mogłoby być mniej, ale mogłyby być wygodniejsze. Wnętrze kina powinno być też bardziej nowoczesne – te drewniane elementy w kinie sprawiają, że wygląda oldskulowo. Myślę, że z tych względów część osób jeździ do kina do Warszawy. Dodatkową zaletą wybrania się do kina np. do Arkadii są inne atrakcje dostępne w centrach handlowych np. sklepy czy McDonalds.

Te mankamenty nie sprawiają jednak, że młodzież nie chodzi do kina w Nasielsku. Wręcz przeciwnie – udział w seansach filmowych w Niwie jest ważną aktywnością w życiu tej grupy wiekowej. Zdecydowana większość uczestników badania chodzi regularnie do kina i chwali jego działalność. Poniżej prezentujemy najważniejsze wnioski dotyczące tej działalności Nasielskiego Ośrodka Kultury.

5. Działalność kina Niwa

Jeden z uczestników badania zauważył, że kina w obecnych czasach mogą znajdować się w trudnej sytuacji. Filmy kinowe dosyć szybko trafią do serwisów VOD lub popularnych platform streamingowych (Netflix, HBO, Amazon Prime). Część osób woli chwilę poczekać, wykupić dostęp do filmu i obejrzeć go online w dogodnym dla siebie momencie. Z Internetu można też ściągnąć „piracką" kopię filmu. Te zjawiska - zdaniem młodzieży - mogą negatywnie wpływać na liczbę widzów odwiedzających kina. Mimo tego zdecydowana większość uczestników naszych badań lubi chodzić do kina i deklaruje, że robi to w miarę regularnie. Warto więc na wstępie zastanowić się na tym co sprawia, że młodzież decyduje się chodzić na seanse filmowe.

Wizyta w kinie jest dla młodzieży ważnym wydarzeniem towarzyskim. Praktycznie wszyscy uczestnicy badania deklarowali, że wartością jest możliwość obejrzenia nowego filmu wspólnie ze swoimi znajomymi. Grupowe oglądanie daje możliwość wytworzenia się wspólnoty doświadczeń między znajomymi. Podczas filmu i po jego zakończeniu komentuje się sceny z filmu,

rozmawia się na ich temat, spiera się ze sobą. Dzięki temu część sytuacji filmowych lub tekstów wchodzi na stałe do repertuaru grupy znajomych – w danym momencie ktoś może się powołać na wybrany fragment filmu i wszyscy wiedzą o co chodzi. Kiedy film ogląda się osobno, nawet w podobnym okresie, wtedy wspomniana wspólnota doświadczeń może się nie wytworzyć, na co wskazuje jeden z naszych rozmówców.

Ostatnio mój znajomy sam obejrzał „Pewnego razu w Hollywood". Ja obejrzałem ten film dwa tygodnie po nim. Próbowaliśmy potem rozmawiać o tym filmie, ale to nie było to. Rozmowa się nie kleiła, bo nie obejrzeliśmy go razem.

Drugim argumentem przemawiającym za korzystaniem z oferty kina Niwa jest jego przestrzeń i jakość, jaką proponuje ta instytucja. Młodzież lubi oglądać filmy na dużym ekranie, słuchać dźwięków w dobrej jakości. Takich warunków zdecydowana większość ludzi nie ma w domu – jest je w stanie zapewnić tylko kino. Ten rodzaj instytucji kojarzy się też młodzieży z pewną magiczną otoczką. Wyjście do kina jest rytuałem, w którym każdy element jest ważny. Przygotowanie się, zakupienie przekąsek, wspólne obejrzenie filmu ze znajomymi oraz porozmawianie o nim po zakończeniu seansu. Oglądanie filmów w domu jest - zdaniem młodzieży - bardziej ubogie w przyjemności i znaczenia niż wizyta w kinie. Ostatnim argumentem przemawiającym na korzyść seansów filmowych jest „lęk przed spojlerami". W dobie współczesnej kultury i możliwości technologicznych XXI wieku ciężko jest się ustrzec przed informacjami zdradzającymi wątki fabularne ulubionych serii filmowych np. uniwersum Marvela. Jeśli nie obejrzysz filmu wystarczająco wcześnie, to narażasz się na sytuację, w której Twój znajomy „zaspojleruje" Ci film lub nieopatrznie natkniesz się na „spojler" w Internecie. Im dłużej zwlekasz, tym jesteś bardziej na to narażony. Młodzież tego nie znosi, dlatego chce chodzić na premiery – możliwość obejrzenie filmu jako jeden z pierwszych widzów w Polsce daje tylko kino.

Uczestnicy badania pozytywnie oceniają działalność kina Niwa. Repertuar jest postrzegany jako dobrze zbilansowany – proporcje między hitami, a kinem ambitnym są zdaniem młodzieży dobrze rozłożone (choć pojawił się jeden głos, który krytykował zbyt dużą liczbę filmów typu „Zenek"). Filmy są skierowane do wszystkich grup wiekowych. Uczestnicy badania nie mieli też uwag co do godzin odbywania się seansów. Młodzież czuje się dobrze poinformowana o aktualnym repertuarze. Jedynym usprawnieniem dotyczącym promocji, które zostało zaproponowane przez uczestników badania, było wieszanie plakatów z rozpiską seansów w plenerowych miejscach, w których młodzież spędza dużo czasu np. Park Miejski, plac Nivea.

Podczas wywiadów pojawiła się propozycja dotycząca częstotliwości wyświetlania filmów. Zdaniem części osób są one pokazywane przez zbyt długi okres. Zdarza się, że chcesz pójść do Niwy ze znajomymi, ale widziałeś już wszystkie filmy, które są wyświetlane. Z drugiej strony młodzież zauważa, że na seansach rzadko jest komplet widzów. Skrócenie okresu wyświetlania

filmów mogłoby stworzyć miejsce w repertuarze na nowe pozycje. Uczestnicy badania zastrzegają jednak, że ich pomysł może być niemożliwy do wprowadzenia ze względu na umowy z dystrybutorami, które kino podpisuje. Zbyt mała rotacja filmów jest jednak problemem, nad którym pracownicy Nasielskiego Ośrodka Kultury mogliby się zdaniem młodzieży pochylić. Uczestnicy badania różnie oceniali też szybkość premier. Większość osób twierdziła, że filmy pojawiają się w porównywalnym czasie jak w multipleksach w Warszawie. Były jednak głosy, które narzekały na opóźnienie premier – skutkuje to tym, że część osób woli pojechać do Warszawy (nie może się doczekać, nie chce paść ofiarą „spojlerów") niż czekać na seans w kinie Niwa. Inne wypowiedzi nie potwierdzają jednak tego założenia. Główną zaletą wizyty w multipleksie jest sam fakt wycieczki (młodzież lubi podróżować) i dodatkowe atrakcje w postaci sklepów i restauracji, które są dostępne w centrach handlowych.

Ciężko jest wskazać gatunki filmowe, które interesują większość badanych osób. Młodzież najczęściej wskazywała na filmy o superbohaterach (uniwersum Marvela i DC), science-fiction, horrory, komedie, animacje/anime, komedie romantyczne. Paradoksalnie, osoby z tej grupy wiekowej nie lubią oglądać filmów o młodzieży – są dla nich infantylne i mało interesujące. Ciekawe rekomendacje pojawiły się podczas dyskusji o wydarzeniach filmowych. Najbardziej popularnym pomysłem były maratony filmowe – odbywające się w ciągu dnia lub w nocy. W jednej ze szkół młodzież na własną rękę zorganizowała takie wydarzenie (jako finał akcji charytatywnej) i świetnie je wspominają. Konwencja maratonu dobrze wpisuje się też w towarzyski walor wyjścia do kina, który jest ważny dla tej grupy wiekowej – szczególnie jeśli cykl filmów będzie dedykowany młodzieży. Jeden z uczestników badania zaproponował, żeby podczas takiego maratonu wyświetlić cały sezon jednego z popularnych seriali z platform streamingowych np. Dom z papieru. Nie każdy ma możliwość, żeby obejrzeć produkcje Netflixa lub HBO w domu. Poza tym młodzież ogląda je zazwyczaj samemu, przez co trudniej o budowanie wspólnoty wokół tego doświadczenia. Seriale stanowią teraz trzon popkultury, który kształtuje gusta i poglądy młodzieży. Takie wydarzenie mogłoby spotkać się z dużym zainteresowaniem tej grupy wiekowej.

Uczestnicy badania zaproponowali też, żeby Nasielski Ośrodek Kultury stworzył możliwość do prowadzenia dyskusji po filmie. Nie chodzi tu raczej o klasyczną formę klubu dyskusyjnego. Młodzieży zależy na działaniu o dużo luźniejszej formie. Świetnym rozwiązaniem byłoby wygospodarowanie przestrzeni, w której młodzież będzie mogła sobie usiąść po filmie i porozmawiać o tym co właśnie zobaczyli. Ograniczenia infrastrukturalne mogą jednak na razie to uniemożliwić. Innym pomysłem na realizację tej potrzeby jest wydłużenie przerwy pomiędzy seansami i zakomunikowanie uczestnikom, że mogą zostać na sali kinowej dłużej po zakończeniu filmu. W badaniu pojawiły się jeszcze dwa ciekawe pomysły na wydarzenia filmowe. Młodzież zaproponowała, żeby spróbować organizować spotkania z jednym z aktorów grających w danym filmie. Musi to być jednak aktor, który jest popularny wśród młodzieży. Uczestnicy badania z chęcią uczestniczyliby w kinie plenerowym, jeśli Nasielski Ośrodek Kultury by je zorganizował.

Fizycznym elementem, którego najbardziej brakuje młodzieży w kinie, jest barek, w którym można by było kupić przekąski przed seansem. Młodzież jest przeciwna spożywaniu podczas filmów jedzenia, które nadmiernie hałasuje, ale barek mógłby oferować „ciche" przekąski. Możliwość ich zakupienia jest ważną częścią rytuału wyjścia do kina, który stanowi magnes przyciągający młodzież do kina. Barek mógłby też pełnić rolę kawiarni, w której można kupić kawę na wynos.

6. Zainteresowania i pasje

Osoby, które wzięły udział w badaniu to w znacznej większości osoby aktywne, które jasno definiują swoje zainteresowania i pasje. Wiedzą, co lubią robić w wolnym czasie, w jakim obszarze wiedzy i umiejętności chciałyby się rozwijać. Posiadanie własnych zainteresowań i pasji badani określają jako ważne, potrzebne dla rozwoju osobistego i kształtowania siebie jako człowieka. Dostrzegają wartość wspólnej realizacji zainteresowań z innymi ludźmi, jej potencjał społecznościotwórczy, umożliwiający budowanie relacji.

Zainteresowania badanych możemy podzielić według następujących kryteriów:

- Związanych z rozwojem osobistym, m.in. zgłębianiem wiedzy na interesujący temat (np. poprzez modelarstwo poznawanie historii); poprzez kontakt z autorytetami (przykład autorytetu jakim jest dla wielu badanych Pasha, mistrz świata w Counter Strike) bycie coraz lepszym w konkretnej dziedzinie
- Z planami zawodowymi (np. sztuka pisania dla przyszłych dziennikarzy; sztuka czesania dla fryzjerów; gotowanie dla kucharzy; rozszerzona matematyka dla zainteresowanych naukami ścisłymi; wiedza o eksperymentach chemicznych dla przyszłych chemików)
- Z potrzebą bycia częścią społeczności i robienia czegoś wspólnie (np. poprzez udział w zawodach sportowych, angażowanie się we wszelkiego typu akcje społeczne, wspólne wyjścia na koncerty czy do kina)
- Z potrzebą gratyfikacji np. dzięki udziałowi w inicjatywach wolontariackich otrzymanie dobrej oceny z danego przedmiotu
- Z potrzebą budowania lub poszukiwania własnej tożsamości np. poprzez udział w grach miejskich dotyczących wiedzy o miejscu zamieszkania; poprzez spotkania z ciekawymi osobami i poszukiwanie własnych pasji i zainteresowań
- Z potrzebą dbania o kondycję fizyczną
- Z potrzebą poczucia sprawczości, poczucia własnej wartości

Zainteresowanie wymienione przez naszych badanych odnoszą się do różnych sfer: **kultury, sztuki, sportu i życia społecznego.**

Zainteresowania możemy podzielić na te, które nastawione są na tworzenie własnych tekstów kultury lub na obcowanie z tekstami tworzonymi przez innych.

Z zakresu obszaru **kultury i sztuki** badani wskazali następujące zainteresowania:

aktorstwo * dziennikarstwo * pisanie * tworzenie i montaż filmów * fotografia * modelarstwo * śpiew * rysunek (bardzo popularne) * malarstwo (bardzo popularne) * gotowanie (bardzo popularne) * czytanie * wyjścia do kina lub do teatru * wiedza o świecie * podróżowanie * historia lokalna (udział w grach miejskich, plenerowych) *gra na instrumentach muzycznych (najbardziej popularna gitara, również perkusja, pianino) * ogrodnictwo * matematyka * chemia (eksperymenty chemiczne) * słuchanie muzyki (m.in. Taco Hemingway, Quebonafide)

Z zakresu obszaru **sportu** badani wskazali następujące zainteresowania:

jazda na rowerze (bardzo popularna) * piłka nożna (bp) * tenis stołowy (bp) * siatkówka (bp) *koszykówka * łyżwy * jazda na rolkach

Z zakresu obszaru **życia społecznego** (w tym duża część potrzeb odnosi się do potrzeby pozytywnej rywalizacji):

zaangażowanie w wolontariat (wspólne robienie czegoś na rzecz innych: ludzi lub zwierząt/środowiska * wspólne wyjścia na koncerty/do kina/do teatru * wspólne robienie czegoś we wcześniej określonym, grupowym celu (wszelkiego rodzaju gry plenerowe lub komputerowe, bardzo popularne gry to FIFA, Counter Strike) lub wszelkiego rodzaju zajęcia/warsztaty, które realizują tę potrzebę (zawody sportowe, wspólne gotowanie, wspólna opieka nad zwierzętami, wspólne kręcenie filmu i jego montaż, wspólne oglądanie filmu i dyskutowanie o nim) * spotkania z ciekawymi osobami i rozmowa z nimi (propozycja wskazywana przez badanych: spotkanie z Pashą).

Badana młodzież realizuje swoje zainteresowania organizując się samodzielnie lub korzysta z oferty organizowanej przez instytucje edukacyjne, firmy prywatne lub organizacje pozarządowe. M.in. jest/są to:

- Nasielski Ośrodek Kultury organizujący zajęcia, konkursy i wydarzenia skierowane dla mieszkańców; prowadzący Kino Niwa
- Szkoły organizujące konkursu, sks-y, zajęcia dodatkowe poszerzające wiedzę z wybranych przedmiotów, organizujące kluby wolontariatu, angażujące młodzież w wydarzenia organizowane przez gminę oraz Nasielski Ośrodek Kultury, w imprezy okolicznościowe
- Międzyzakładowy Ludowy Klub sportowy organizujący zajęcia sportowe z piłki nożnej

- Stowarzyszenie Baszta Team zrzeszająca ludzi, którzy razem biegają, jeżdżą na rowerze i pływają. Jak zaznacza jeden z badanych:

Członkowie Baszty spotykają się w mniejszych grupach i razem trenują. Razem też jeżdżą na zawody. Bardzo lubię te treningi. Baszta Team zorganizowała też Nasielską Masę Krytyczną, która miała pokazać problemy z jakimi mierzą się rowerzyści w mieście. Podobała mi się ta inicjatywa. Stowarzyszenie stara się też promować ploging – uprawianie sportu połączone z dbaniem o środowisko. Biegacze, rowerzyści zbierają po drodze śmieci pozostawione w lasach. W gminie rzeczywiście jest problem z zaśmiecaniem natury, więc dobrze, że takie akcje są podejmowane. Należenie do Baszta Team sprawia, że mam poczucie, że należę do fajnej społeczności. Kiedy trenujesz z innymi, to tworzą się nowe kontakty społeczne, poznajesz nowych znajomych.

- Organizacje współpracujące ze szkołami: Schronisko dla zwierząt w Nasielsku, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.

Z analizy odpowiedzi wynika, że badane osoby aktywnie śledzą proponowane jej wydarzenia i aktywności. Osoby te są na bieżąco z informacją na temat oferty zajęć pozalekcyjnych szkół, Nasielskiego Ośrodka Kultury jak i innych instytucji i organizacji działających w gminie Nasielska w obszarze kultury i sztuki. Głównymi przekaźnikami tej wiedzy są:

- nauczyciele ze szkół (wychowawcy i nauczyciele-pasjonaci od poszczególnych przedmiotów i nauczyciele odpowiedzialni za organizację wolontariatu w szkołach)
- trenerzy,
- instruktorzy,
- rówieśnicy.

Źródłami wiedzy są również:

- profile fb i strony www szkół,
- profile instytucji i organizacji na fb oraz strony internetowe,
- lekcje wychowawcze lub lekcje z poszczególnych przedmiotów,
- poczta pantoflowa (przekazywanie informacji pomiędzy rówieśnikami).

7. Pomysły na działania

Badani chętnie wzięliby udział w działaniach (lub je inicjowali), które nawiązują bezpośrednio do ich zainteresowań lub z nich wynikają. Możemy zatem uznać, że obszar zainteresowań i pasji mieści potrzeby młodzieży, na które konkurs może odpowiedzieć.

Osoby badane lubią angażować się w:

- Działania grupowe (m.in. zajęcia, warsztaty, gry miejskie, zawody, rajdy rowerowe, tworzenie teledysków, poznawanie historii, chóry)
- Rozwijające pasje
- Wspierające budowanie ścieżki zawodowej
- Działania skierowane na rzecz innych (pomocowe np. udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy)
- Działania na rzecz ochrony środowiska (zadbanie o park, zbieranie śmieci, odnowienie skateparku)
- Działania społeczne (np. synchronizacja rozkładu jazdy autobusów z pociągami; zbiórki pieniędzy na rzecz wymagających renowacji miejsc lub potrzebujących ludzi)

Potencjałem do współpracy z aktywną młodzieżą jest:

- Młodzieżowa Rada Miasta - są tam osoby młode chcące angażować się na rzecz gminy Nasielsk, ale nie mające odpowiedniego wsparcia dorosłych (merytorycznego, organizacyjnego, finansowego)
- Baszta Team - posiadająca bazę kontaktów do osób aktywnych, chętnych do wspólnego działania
- Zainteresowany pozalekcyjną współpracą z młodzieżą nauczyciel

Jak powiedział jeden z badanych: *Nauczyciele animują to życie kulturalne. Jak tylko pojawi się informacja o konkursie to jest duże zainteresowanie.*

Jak mówią sami nauczyciele, w szkołach ponadpodstawowych uczniowie są w stanie wymyślać i realizować samodzielne projekty. W szkołach podstawowych zespołem projektowym jeszcze zarządzać będzie wraz z uczniami nauczyciel.

8. Główne wnioski z badania

- Istnieją krzywdzące stereotypy, które przedstawiają młodzież jako osoby niezainteresowane nauką i niedbające o swoją przyszłość. Nasze badanie przeczą tym tezom. Osoby, z którymi rozmawialiśmy szukają możliwości rozwoju nie tylko w szkole, ale również poza nią. Chęć zdobycia nowych umiejętności, które przydadzą im się w dalszej nauce lub w zdobyciu wymarzonej pracy, jest dla nich ważnym czynnikiem podejmowania decyzji. Zajęcia organizowane przez Nasielski Ośrodek Kultury powinny w dużym stopniu dawać młodzieży możliwość rozwoju.
- Drugą, kluczową potrzebą młodzieży jest znalezienie przestrzeni do odstresowania się i wyrzucenia z siebie emocji. Świadczy o tym wielka popularność sportu wśród uczestników

badań. Jeśli instytucji zależy na przyciągnięciu tej grupy wiekowej, to oferta powinna uwzględniać działania umożliwiające zaspokojenie tej potrzeby np. zajęcia z samoobrony, taniec

- Uczestnicy badania podkreślają, że oni i ich rówieśnicy charakteryzują się wysokim poziomem empatii i wrażliwości na krzywdę. W związku z tym lubią angażować się w działania charytatywne nakierowane na osoby potrzebujące, działania na rzecz poprawy jakości życia zwierząt czy różnego rodzaju działania ekologiczne. Większość akcji tego typu dzieje się w obszarze szkoły. Młodzież docenia, że Nasielski Ośrodek Kultury organizuje sztab i lokalny finał WOŚP oraz zachęca też do podejmowania innych działań charytatywnych/ekologicznych.
- Istnieje dysproporcja w korzystaniu z oferty Nasielskiego Ośrodka Kultury przez młodzież. Tylko jeden z uczestników badania chodzi na regularne zajęcia (Teatr Młodzieżowy). Z drugiej strony zdecydowana większość osób chodzi na seanse do kina Niwa i robi to w miarę regularnie. Działalność kina jest wysoko oceniana przez młodzież. Uczestnicy badania proponują, żeby w jeszcze większym stopniu wykorzystać potencjał jaki drzemie w Niwie np. poprzez organizację maratonów filmowych dla młodzieży czy stworzenie bezpiecznej przestrzeni do dyskusji po filmie.
- Większość osób nie widzi potrzeby organizowania zajęć online - nawet w sytuacji kryzysowej. Nie dają takich samych możliwości jak wydarzenia odbywające się fizycznie. Podczas społecznej kwarantanny młodzież miała też dość korzystania z komputera. Zajęcia online mają sens tylko jako uzupełnienie zajęć stacjonarnych lub jako filmy instruktażowe, które mieszkańcy mogą odtworzyć sobie w dowolnym momencie.
- Doświadczenie społecznej kwarantanny pokazały, że Internet nie jest wbrew pozorom najważniejszym środowiskiem działania młodzieży. Spotkania twarzą w twarz są dla tej grupy wiekowej kluczowe do budowania relacji ze swoimi znajomymi. Komunikacja za pośrednictwem komputera/telefonu jest ich zdaniem bardzo uboga - nie da się o wszystkim porozmawiać, jest pozbawiona bliskości.
- Młodzież ma potrzebę wspólnego działania ze swoimi rówieśnikami. Aktywności, które można realizować w pojedynkę (np. oglądanie filmów) wolą wykonywać ze znajomymi. Dzięki temu buduje się między nimi wspólnota doświadczeń - płaszczyzna porozumienia, która wpływa pozytywnie na ich integrację i umiejętności społeczne.
- Ważnym miejscem spotkań młodzieży jest plener - zarówno przestrzeń miasta jak i tereny przyrodnicze w gminie Nasielsk. Odwiedzają też lokalne punkty gastronomiczne - głównie pizzerie. Spotykają się w nich zazwyczaj wtedy, kiedy warunki atmosferyczne nie pozwalają na spotkanie na zewnątrz. Barierą jest jednak to, że wizyta w restauracji wiąże się z koniecznością wydania pieniędzy. W Nasielsku brakuje darmowego miejsca spotkań „pod dachem” dla młodzieży. Takiej funkcji nie pełnią obecnie szkoły (po lekcjach), lokalne biblioteki czy ośrodek kultury.

- Potencjał mają wydarzenia organizowane przez NOK w mniejszych miejscowościach, inicjatyw i warsztatów plenerowych lub realizowanych na miejscu, we współpracy z lokalnymi organizacjami.

9. Rekomendacje

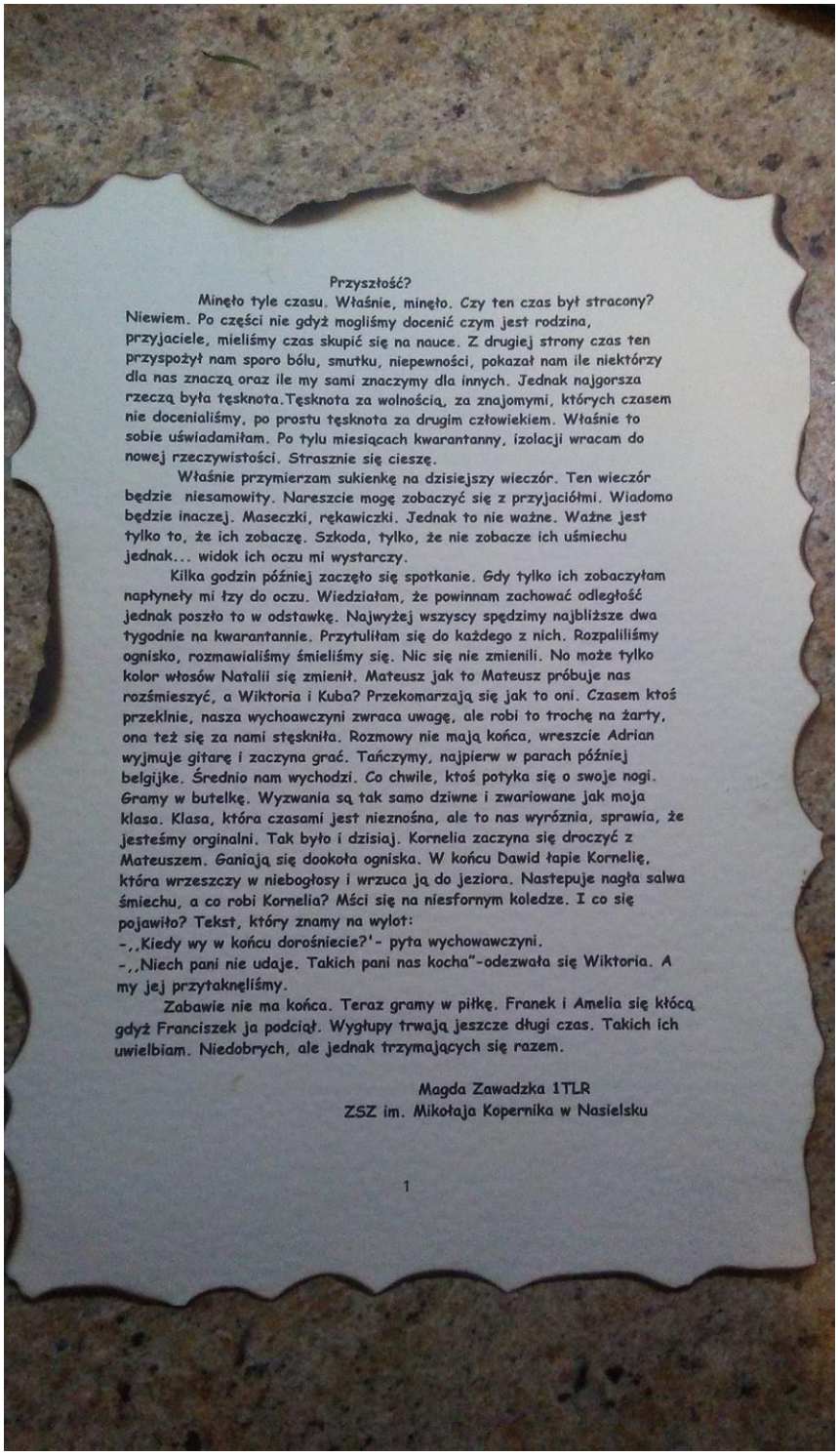
- W przypadku organizowania jednorazowych wydarzeń dedykowanych dla młodzieży Nasielski Ośrodek Kultury powinien konsultować z nimi ich tematykę i przebieg. Partycypacja może przybrać różne formy - w zależności od możliwości pracowników instytucji. Nasielski Ośrodek Kultury, za pośrednictwem szkół, może przedstawić młodzieży kilka pomysłów na wydarzenia skierowane do nich (takie propozycje mogą być zaczerpnięte z tego raportu). Spośród tych propozycji uczniowie mogą wskazać te, w których najbardziej chcieliby uczestniczyć. Przy takim włączaniu młodzieży we współdecydowanie warto, żeby pracownicy NOK-u pojawili się w szkole i sami przeprowadzili głosowanie. Inspiracją mogą być działania prowadzone przez Łowicki Ośrodek Kultury: https://lok.art.pl/kino-fenix-w-pilotazowym-projekcie-kina-spoleczne/ Instytucja może też spróbować wejść na wyższy poziom partycypacji i zaprosić przedstawicieli młodzieży do zgłaszania własnych pomysłów, w których realizacje będą włączeni. Konkurs realizowany w ramach programu Domy Kultury + Inicjatywy Lokalne może być świetnym przetarciem szlaku do tego modelu działania. Inną ścieżką włączenia młodzieży we współdecydowanie jest zbudowanie przy Nasielskim Ośrodku Kultury stałego ciała doradczego - Młodzieżowej Rady NOK. Celem jej działalności byłoby zarówno doradzanie pracownikom w kwestii budowania oferty dla młodzieży, konsultowanie jej z rówieśnikami jak i realizacja różnych autorskich projektów kulturalnych. Podczas badania udało nam się dotrzeć do osób, które mają potrzebę podejmowania realnych działań na rzecz swoich rówieśników. Część z nich jest członkami Młodzieżowej Rady Gminy. Niestety w ramach tego organu nie są w stanie wpływać na rzeczywistość - uważają to ciało za fasadowe i nieskuteczne. Młodzieżowa Rada NOK mogłaby dla nich stanowić ciekawą alternatywę. Inspiracją przy powstawaniu takiego ciała doradczego może być Młodzieżowa Rada działająca przy Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku: https://muzeumpilsudski.pl/edukacja/mlodziezowa-rada-muzeum-jozefa-pilsudskiego-w-sulejowku/
- Ofertę dla młodzieży warto zbudować od podstaw i jasno oddzielić ją od działań skierowanych do młodszych grup wiekowych. Ich potrzeby, co do celu uczestnictwa w kulturze jak i formy, są inne od potrzeb dzieci. Młodzież w większym stopniu stawia na rozwój edukacyjny/zawodowy niż na rozwój artystyczny czy zabawę. Konkursy nie są dla nich wydarzeniem, który zachęca ich do aktywności. Młodzież nie lubi być oceniana, a

kryteria oceny są dla nich niejasne. Za bardzo przypomina to relację w szkole na linii uczeń-nauczyciel, z której ta grupa wiekowa już powoli się oswobadza. Dla młodzieży ważne są działania, w których są traktowani po partnersku. W zbudowaniu takiej relacji bardzo pomocne będzie włączanie ich we współdecydowanie o ofercie NOK, które opisaliśmy powyżej.

- Ważną potrzebą młodzieży jest chęć rozwoju i samodoskonalenia się w obszarach związanych z ich dalszą ścieżką edukacyjną (studia) czy pracą. Jednym z pomysłów, który pojawił się podczas badań, jest organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów związanych z kulturą np. osobą tworzącą dubbing. Nasielski Ośrodek Kultury może spróbować odpowiedzieć na potrzebę rozwoju młodzieży w szerszy sposób. Warto nawiązać współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami (wychodząc poza sektor kultury) i wspólnie z nimi organizować spotkania, podczas których młodzież może zapoznać się z tajnikami różnych zawodów. Takie wydarzenia będą cieszyć się dużym powodzeniem wśród osób z grupy wiekowej 14-19 lat, ponieważ mogą im pomóc podjąć decyzję co do swojej przyszłości edukacyjnej. Jedna z uczestniczek badania zastanawiała się czy iść na weterynarię. Jest to jej wymarzony kierunek studiów, jednak słyszała głosy, że praca weterynarza jest bardzo ciężka. Skonfrontowanie się przedstawicielem tego zawodu i poznanie realiów w nim obowiązujących byłoby dla niej dużym wsparciem.
- Głównym obszarem zainteresowania młodzieży jest sport. Nie jest to zbieżne z misją instytucji kultury. Nie powinno się jednak całkowicie odpuszczać tego tematu. Warto szukać działań na styku kultury i sportu, ponieważ może to stanowić ważny element budowania zaufania między młodzieżą i instytucją oraz może zwiększyć udział tej grupy wiekowej w jej działaniach. Przykładem może być tutaj wspólne przygotowywanie opraw z młodymi kibicami na mecze Żbika Nasielsk. Warto nawiązać też współpracę ze stowarzyszeniem Baszta Team, w którego aktywności angażuje się młodzież. Nasielski Ośrodek Kultury mógłby - przykładowo - wzbogacić ich działania (rajdy rowerowe) o aspekt kulturalny. Duży potencjał nawiązania współpracy z młodzieżą daje też wejście w obszar e-sportu. W Nasielsku jest spora grupa młodzieży, która umawia się na wspólne granie w Counter Strike'a. Dodatkowo, z Nasielska pochodzi Pasha - najsłynniejszy zawodowy gracz z Polski, który odnosił sukcesy na arenie międzynarodowej. Młodzież zna go i szanuje. Nie tylko za umiejętności, ale też za zaangażowanie w sprawy lokalne. Dzięki jego wsparciu w Nasielsku powstał plac zabaw Nivea. Dla młodzieży, która gra w Counter Strike'a, Pasha jest autorytetem i najbardziej znanym nasielszczaninem.
- W Nasielsku nie ma darmowej przestrzeni "pod dachem", w której młodzież mogłaby się spotykać. Nasielski Ośrodek Kultury mógłby spróbować wypełnić tę lukę, dzięki czemu skróciłby się dystans między nimi a tą grupą wiekową - młodzież stałaby się stałym bywalcem instytucji. Obecna infrastruktura daje ograniczone możliwości. Przed rozbudową budynku można spróbować zaaranżować takie miejsce w przestrzeni holu.

Warto też spróbować dać młodzieży możliwość pozostania po zakończonym seansie dłużej, tak żeby mogli wymienić się między sobą swoimi spostrzeżeniami. Po rozbudowaniu infrastruktury można pokusić się o czasowe udostępnianie jednej z sal warsztatowych dla tej grupy wiekowej. Takie miejsce mogłoby działać na zasadzie Miejsca Aktywności Lokalnej (http://inicjatywa.um.warszawa.pl/mal) - przestrzeni gdzie młodzież może się spotykać i spędzać ze sobą czas oraz realizować swoje pomysły kulturalne przy wsparciu pracowników Nasielskiego Ośrodka Kultury. Coraz więcej instytucji kultury zakłada i prowadzi tego typu miejsca.

Załącznik nr 1 - prace przesłane na konkurs w ramach akcji artystyczno-badawczej "Wspólne świętowanie po zakończeniu epidemii"



Przyszłość?

Minęło tyle czasu. Właśnie, minęło. Czy ten czas był stracony? Niewiem. Po części nie gdyż mogliśmy docenić czym jest rodzina, przyjaciele, mieliśmy czas skupić się na nauce. Z drugiej strony czas ten przyspożył nam sporo bólu, smutku, niepewności, pokazał nam ile niektórzy dla nas znaczą oraz ile my sami znaczymy dla innych. Jednak najgorsza rzeczą była tęsknota.Tęsknota za wolnością, za znajomymi, których czasem nie docenialiśmy, po prostu tęsknota za drugim człowiekiem. Właśnie to sobie uświadamiłam. Po tylu miesiącach kwarantanny, izolacji wracam do nowej rzeczywistości. Strasznie się cieszę.

Właśnie przymierzam sukienkę na dzisiejszy wieczór. Ten wieczór będzie niesamowity. Nareszcie mogę zobaczyć się z przyjaciółmi. Wiadomo będzie inaczej. Maseczki, rękawiczki. Jednak to nie ważne. Ważne jest tylko to, że ich zobaczę. Szkoda, tylko, że nie zobacze ich uśmiechu jednak... widok ich oczu mi wystarczy.

Kilka godzin później zaczęło się spotkanie. Gdy tylko ich zobaczyłam napłynęły mi łzy do oczu. Wiedziałam, że powinnam zachować odległość jednak poszło to w odstawkę. Najwyżej wszyscy spędzimy najbliższe dwa tygodnie na kwarantannie. Przytuliłam się do każdego z nich. Rozpaliliśmy ognisko, rozmawialiśmy śmieliśmy się. Nic się nie zmienili. No może tylko kolor włosów Natalii się zmienił. Mateusz jak to Mateusz próbuje nas rozśmieszyć, a Wiktoria i Kuba? Przekomarzają się jak to oni. Czasem ktoś przeklnie, nasza wychoawczyni zwraca uwagę, ale robi to trochę na żarty, ona też się za nami stęskniła. Rozmowy nie mają końca, wreszcie Adrian wyjmuje gitarę i zaczyna grać. Tańczymy, najpierw w parach później belgijke. Średnio nam wychodzi. Co chwile, ktoś potyka się o swoje nogi. Gramy w butelkę. Wyzwania są tak samo dziwne i zwariowane jak moja klasa. Klasa, która czasami jest nieznośna, ale to nas wyróżnia, sprawia, że jesteśmy orginalni. Tak było i dzisiaj. Kornelia zaczyna się droczyć z Mateuszem. Ganiają się dookoła ogniska. W końcu Dawid łapie Kornelię, która wrzeszczy w niebogłosy i wrzuca ją do jeziora. Nastepuje nagła salwa śmiechu, a co robi Kornelia? Mści się na niesfornym koledze. I co się pojawiło? Tekst, który znamy na wylot:

-,,Kiedy wy w końcu dorośniecie?'- pyta wychowawczyni.

-,,Niech pani nie udaje. Takich pani nas kocha"-odezwała się Wiktoria. A my jej przytaknęliśmy.

Zabawie nie ma końca. Teraz gramy w piłkę. Franek i Amelia się kłócą gdyż Franciszek ja podciął. Wygłupy trwają jeszcze długi czas. Takich ich uwielbiam. Niedobrych, ale jednak trzymających się razem.

Magda Zawadzka 1TLR
ZSZ im. Mikołaja Kopernika w Nasielsku

1

„TO JUŻ KONIEC”

Wstało słońce, w okna promieniami zawitało.

Dzieci wstały i na dwór ruszyły śmiało.
Bez maseczki na świeżym wietrzyku oddychają.
Do zabawy sąsiadów zapraszają.
Ze szpitala wraca Monia.
Do swego synka Tymona.
Długo z nim się nie widziała, więc mu zaraz buzi dała.
Młoda para się całuje i do tego płynu nie stosuje.
Jasio z dziadkiem dłońmi się witają.
Zamiast łokciem czy w kolano.
W sklepach małe są kolejki, można kupić w końcu żelki.
Już papieru nie brakuje, człowiek znowu się raduje.
W szkole lekcje znowu trwają, do nauki zapraszają.
Internet już się nie blokuje, tylko newsy pokazuje.
Wszyscy siebie odwiedzają, kwarantannę wspominając.
Wszystko już do normy wróciło i normalne życie przywróciło.




Cieszmy się z małych rzeczy
SHOT ON MI 9T
AI TRIPLE CAMERA

